महायज्ञमा ३२ लाख संकलन । पृष्ठ ६

प्रेस काउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त

विकास

www.bikaskhabar.com
खबरपत्रिका साप्ताहिक

sfof{no
थाहा नगरपालिका-४
मिडिया चोक, मकवानपुर
;Dks{g+
९८०७२९५०७२
Odh
bikaskhabar@gmail.com

● मकवानपुर, वर्ष-१०, ● अंक-१९, ● २०७४ मंसिर ०४ गते सोमबार, ● 20 Nov., 2017, ● नेपाल सम्वत्-११३८, ● पृष्ठ-६, ● मूल्य रु. ५/-

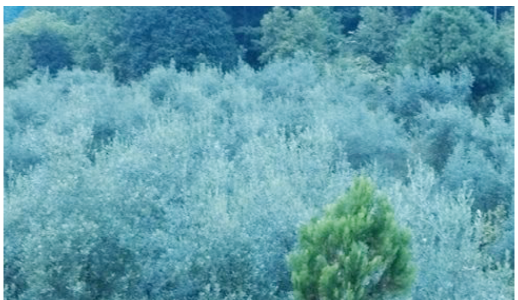

जैतुन उत्पादन घट्यो

◆ विकास समाचारदाता
थाहानगर

मकवानपुरको थाहा नगरपालिका स्थित चित्लाङको विसिङ्खेलमा जैतुनको उत्पादनमा अघिल्लो वर्षको तुलनामा कमी आएको छ । लगातारको वर्षाले जैतुनको उत्पादनमा कमी आएको हो । 'गत वर्ष पानीको कमीले उत्पादनमा घट्यो,' हिमालय प्लान्टेसन्सका मेनेजर पदमसिंह खडकाले भने, 'यो वर्ष पानी धेरै भएर समस्या भो ।' गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष जैतुनको उत्पादनमा ८५ प्रतिशतले कमी आएको छ । जैतुनको फल लाग्न घामपानी दुवै चाहिन्छ । २ हजार ३ सय जैतुनका रुखहरुमध्ये राम्रोसँग २ सय रुखमा पनि जैतुनको फल लागेन ।

१५ वर्षदेखि जैतुनको तेल उत्पादन हुँदै आएको छ । ६ वर्षयता जैतुनको तेल उत्पादन गर्ने मेसिन चित्लाङमै राखिएको छ । हाल जैतुन खेतीमा स्थानीयवासी समेत आकर्षित भएका छन् ।

'दुई वर्ष जति साढे चार सय लिटर जैतुनको तेल उत्पादन भएको थियो, यो वर्ष ८० लिटर पनि पुगेन' खड्काले भने । मुलुकमा पहिलोपटक चित्लाङमा नै व्यावसायिक जैतुन खेती सुरू गरिएको हो । १५ वर्षदेखि जैतुनको तेल उत्पादन हुँदै आएको छ । ६ वर्षयता जैतुनको तेल उत्पादन गर्ने मेसिन चित्लाङमै राखिएको छ । हाल जैतुन खेतीमा स्थानीयवासी समेत आकर्षित भएका छन् । गाउँलेले यसमा रोजगारी पनि राम्रैसँग पाएका छन् । जैतुन टिपेको २/४ घण्टाभित्रै प्रशोधन गर्न सकिएन भने तेल गुणस्तरहीन हुने गर्छ । 'असोजको अन्तिम सातादेखि कात्तिकको अन्तिम सातासम्म जैतुन पाक्छ,' खड्काले भने, 'पाकेका जैतुन टिपेर पिस्ने काम गरिहाल्छौं ।' १० केजी जैतुन पिस्दा एक लिटर तेल उत्पादन हुने गर्छ । युरोप, अमेरिका र नेपालकै सम्भ्रान्त वर्गले खान प्रयोग गर्ने जैतुन तेल अत्यन्तै महँगो दाममा बिक्री हुन्छ ।

'उत्पादन गरेको जैतुन तेल प्रतिलिटर ३ हजार रूपैयाँमा बिक्री हुन्छ' उनले भने, 'जैतुनको तेलको बजारको समस्या छैन, उत्पादन गर्न सके हुन्छ ।' जैतुनको तेल स्वास्थ्यका दृष्टिकोणले लाभदायक भएको विज्ञहरु बताउँछन् । नेपालमा जैतुनको तेल वार्षिक ५ हजार लिटर आयात हुने गरेको अनुमान छ ।

मकवानपुरको उत्तरी क्षेत्रमा लगाइएको उक्त खेतीमा ५ करोडभन्दा बढी लगानी भइसकेको कम्पनीले जनाएको छ । २ हजार मिटर उचाइसम्मको पारिलो पाखामा फल्ने जैतुनको बिरूवामा ६, ७ वर्षपछि मात्र फल लाग्ने गर्छ ।

जैतुन फार्ममा 'होमस्टे'

१५ वर्षदेखि चित्लाङमा जैतुन खेती गर्दै आएको हिमालय प्लान्टेसन्स प्रा.लि. ले होमस्टे संचालनमा ल्याएको छ । फार्ममा रहेका विभिन्न मौलिक घरहरूलाई प्रयोगमा लाई 'ओलिभ होमस्टे' ***संचालनमा ल्याएको हो ।***

ओलिभमा ३ वटा होस्टेका लागि घरहरू रहेका छन् । उक्त होमस्टेको १२ जनासम्म राख्न सक्ने क्षमता रहेको मेनेजर खड्काले जानकारी दिए । होमस्टेका साथै तालीम हल तथा अन्य सुविधाहरू समेत सुविधा रहेको छ ।

यसैबीच फार्मले जैतुनको 'ग्रिन टि' अध्ययन पनि थालेको छ । कम्पनीका मेनेजर खड्काले भने-'हामी ओलिभ मात्र हैन अब यस्को ग्रिन टि को लागि पनि सौदैछौं ।' स्वास्थ्यवर्द्धक हुने जैतुनको चियालाई बजारमा लैजान सके बैकल्पिक आम्दानीको स्रोत हुने खड्काले बताए । अहिले पनि उक्त होमस्टेमा पुग्ने पाहुनाले जैतुनको ग्रिन टि पिउन पाउनुको साथै पूर्ण घरयासी वातावरणमा बस्न खान र फार्म भित्रैको विभिन्न रूटमा ट्रेकिङ समेत गर्न सकिने व्यवस्था छ ।

पाथीभरा सहकारीबाट शुरू भयो

युवा उद्यम कार्यक्रम

◆ विकास समाचारदाता

एक वडा १० युवा एक उद्यम कार्यक्रम मकवानपुरमा पहिलोपटक थाहानगरबाट कार्यान्वयन शुरू भएको छ । राष्ट्रिय युवा परिषदले गत वर्षबाट शुरू गरेको यो कार्यक्रम थाहा गरिएको हो । जिल्ला युवा समिति मकवानपुरका अध्यक्ष सन्तोष चौलागाईं र पाथीभरा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.का अध्यक्ष अर्जुन कार्कीले संयुक्त रूपमा ५ लाख रूपैयाको चेक पुपु म्हेन्दो युवा क्लबका अध्यक्ष तारा स्याङ्तानलाई हस्तान्तरण गरेका थिए ।

नगरपालिकाको पाथीभरा बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाबाट शुरू भएको हो । थाहानगरको वडा नं. ७ चिसापानीका पुपु म्हेन्दो युवा क्लबका १० जना युवाहरूको समूहलाई ५ लाख रूपैयाको चेक हस्तान्तरण गरेर मकवानपुरमा यो कार्यक्रमको औपचारिक रूपमा कार्यान्वयन ३० कार्तिकमा थाहानगरको फाँटबजार स्थित पाथीभरा बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको सभाहलमा भएको औपचारिक कार्यक्रममा तारा स्याङ्तानको समूहलाई किवी खेती गर्न उक्त रकम प्रदान गरिएको हो । तारा स्याङ्तान

बाँकी पृष्ठ ६ मा

नि:शुल्क तालिम सम्बन्धी सूचना Û

ब्यवसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्र हेटौडा र सूर्यमणि प्राविधिक शिक्षालय प्रा. लि. को आयोजना तथा थाहानगर उधोग वाणिज्य संघको संयोजनमा १ महिने (१६० घण्टे) निम्न तालिमहरु सञ्चालन हुन लागेकोले इच्छुक ब्यक्तिहरुले ७ दिन भित्रमा सम्पर्क कार्यालयमा गई आवेदन दिनुहोला ।

आवश्यक सहभागी संख्या

१) कुक : २० जना
२) वेटर : २० जना
३) वेटेर्स : २० जना

सम्पर्क कार्यालय : थाहानगर उद्योग वाणिज्य संघ शिखरकोट
सम्पर्क नं. : ०५७-४०००७१
अन्तर्वार्ता : २०७४।०८।०८ गते १०:०० बजे
अन्तरवार्ता हुने स्थान : थाहानगर उद्योग वाणिज्य संघ शिखरकोट

नोट : आवेदकहरुमध्येबाट अन्तरवार्तामार्फत् सहभागी छनोट गरिने छ

JolQmut 36gf btf{;DaGwL h?/L ;'rgf Û

जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो । जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय तहमा गई दर्ता गरौं । जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन् । जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो । बसाई सराई गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाई सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाई सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।

yfxf gu/kflnsf
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no
OGb|o0fLrf}, dsjfgk'/

नेपाल सरकारको सूचना Û

हाम्रो हरेक कदमहरु राष्ट्रिय स्वार्थबाट प्रेरित हुने संस्कृतिको विकास गरौं ।

नेपाल सरकार
;'rgf tyf ;~rf/ dGqfno
सूचना विभाग

सम्पादकीय

थाहानगर: 'ग्रिन सिटि'को सवाल

मकवानपुरको थाहा नगरपालिकालाई 'ग्रिन सिटि' बनाउनुपर्छ भन्ने चर्चा आउन थालेको छ । यसलाई नगरले अभियानकै रुपमा अघि बढाउने विषयमा पनि छलफल संचालन हुन थालेको छ । यो अभियानले समग्र थाहा नगरपालिकाकाको फोहोर व्यवस्थापन र हरियाली नगर बनाउन सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ। फोहोर व्यवस्थापन शहरीकरणको प्रमुख चुनौती हो। फोहोरको उचित व्यवस्थापन हुन नसक्दासम्म शहरको सौन्दर्य राम्रो हुन सक्दैन। आम नागरिकको स्वास्थ्यको सुरक्षाका लागि पनि शहर सुरक्षित हुन जरुरी छ। कुनै पनि सकारात्मक काम शुरु गर्नु त्यति महत्वपूर्ण होइन, महत्वपूर्ण त शुरु गरेको कामलाई सफल बनाउनु हो। शहरलाई स्वच्छ र हरियाली बनाउन ल्याइएको अवधारणालाई सहयोग गर्नु नगरबासीहको दायित्व हो। थाहा नगरपालिकामा यसअघि नै हरित नगर बनाउनका लागि केही छिटफुट कार्यक्रम भने गरिएकै हो । यस अन्तर्गत बृक्षारोपण, फोहोर व्यवस्थापनका प्रयासहरु नगरले थालिरहेको ताजा काम हो ।

शहर सुन्दर हुनको लागि नगरबासीहरुको आनिबानीमा सुधार ल्याउनुपर्छ। यसका लागि सचेतनाका साथै प्राविधिक सहयोग जरुरी छ। थाहा नगरपालिकामा फोहोर व्यवस्थापनका लागि सेरिगेसन हाउसहरु निर्माण गरिएको छ । साविकको दामन, पालुङ र बज्रवाराही गाविसमा सेरिगेसन हाउस बनाइएको हो । यसलाई तत्काल प्रयोगमा ल्याउने गृहकार्य नगरले थालेको छ । थाहा नगरको नीति तथा कार्यक्रममै 'एक घर एक बिरुवा'को अवधारणा पनि ताजै छ यसलाई पनि कार्यान्वयनमा ल्याउन जनप्रतिनीधि गम्भीर हुनु आवश्यक छ । यदि प्रत्येक घरमा एक बिरुवा मात्र रोप्ने हो भने शहर साँच्चिकै स्वच्छ र सुन्दर बन्नेछ। शहर सुन्दर बनाउनको लागि व्यवस्थित शहरीकरणमा हामीले ध्यान दिनैपर्छ। शहरीकरण गर्दा दीर्घकालीन गुरुयोजना बनाएर सडक, ढल, खानेपानी, बिजुली र अन्य आधारभूत पूर्वाधारको व्यवस्थापन गर्नुपर्छ। अहिले हामीले पूर्वाधार निर्माण गरेर शहरीकरण गर्नुपर्नेमा शहरीकरण भइसकेपछि पूर्वाधार निर्माणको काम गरिरहेका छौं। यसले पूर्वाधार निर्माण गर्दा लागत बढ्नुका साथै जनजीवनमा अस्तव्यवस्तता लिइरहेको छ। सडक आसपासमा भौतिक संरचना बनिसकेकाले हामीले अपेक्षा अनुसारका सुविधा पुऱ्याउन सक्दैनौं।

नेपालका अधिकांश शहरहरु दीर्घकालीन गुरुयोजनाबिना नै वस्ती विकास गरिएको छ। केही स्थानमा मात्रै सबै पूर्वाधार निर्माण गरेर वस्ती विकास गरिएको छ। शहर सुन्दर बनाउनको लागि बिरुवा रोपेर मात्र पुग्दैन। हामीले घरभित्रबाट निस्कने फोहोरको व्यवस्थापन घरभित्रै गर्न नसक्दासम्म यस्ता अभियानहले सार्थकता पाउन सक्दैनन्। सरकारी होस् या निजी क्षेत्र जसको अगुवाइमा शुरु गरिए पनि यस्ता अभियानहमा आम नागरिकको अपनत्व हुने गरी सहभागी गराइनुपर्छ। थाहानगरमा संचालन गरिने भनिएको 'ग्रीन सिटी'को अवधारणाले यस क्षेत्रको पर्यटन प्रबर्द्धनमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्न सक्छ। पर्यटन आर्थिक विकासको मेरुदण्ड नै हो। तसर्थ स्थानीय सरकारले योजनावद्ध रुपमा यसतर्फ कार्य संचालन गर्नु आवश्यक छ ।

yfxf gu/kflnsfsf]lzv/sf6 sfp06/af6 lbjf a; ;]jf

विहान	६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाइस)
विहान	६:१५	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	७:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
विहान	८:00	बजे हेटौडा (बस)
विहान	८:१५	बजे सिमभन्ज्याङ हुँदै काडमाण्डौ (फोर्स)
विहान	९: 00	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
विहान	९:00	बजे हेटौंडा जम्बो हाइस
विहान	९:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
विहान	१0:१५	बजे मार्खु, पालुङ हुँदै हेटौंडा (मिनीबर्स)
विहान	१0:१५	बजे काठमाण्डौ(फोर्स)
विहान	१0:३0	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनिबस)
विहान	१२:३0	बजे हेटौंडा (बर्स)
मध्यान्ह	१२:३0	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यान्ह	१:३0	बजे हेटौंडा (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे पालुङ गोगने पकने (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	२:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	३:00	बजे पालुङबाट मार्खु (बस)
दिउँसो	३:३0	बजे पालुङबाट काठमाण्डौं (बस)

थप जानकारीको लागि नारायणी यातायात दिवा बस सेवा तथा टिकट काउण्टर दामन शिखरकोट इन्चार्ज अरुण लामा ९८५५0७२३२२ र नरेन्द्र अधिकारी ९८५५0७0५६१

dxTjk0f{ 6]lnkmf]g gDa/x?

पालुङ एम्बुलेन्स (चालक)	९८१४२०७४०१
आग्रा एम्बुलेन्स (चालक)	९८६०२२३७५५
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५७-६२०३६४
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५७-४०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५७-६२०५१२
ईप्रका पालुङ (प्रमुख)	९८५५०६९४९९
प्रहरी चौकी फाखेल	०५७-६९२५१८
जिल्ला प्रशासन मकवानपुर	०५७-५२०३८८
विद्युत प्राधिकरण पालुङ	०५७-४०००२९

नेपालमा सहरी व्यवस्थापनका चुनौती

ufk]lgfy d}gfnL

शहर आर्थिक वृद्धिका इञ्जिन हुन् । सहरह सेवा, सुविधा, सुरक्षा र अवसरको केन्द्र हुन् । शहरमा रहने यी विशेषताहका आधारमा नै सहरह गाउँदेखि भिन्न हुन्छन् । सहरी आकर्षण बढ्नुका पछि पनि यिनै तत्वह रहेका हुन्छन्। सहरमा रहने यिनै कुराहले नै विकास गतिविधि र जनसाख्यिक संरचनालाई गतिशील बनाएको हुन्न। सहर संस्कृति र सभ्यताको धरोहर पनि हो। विविधखाले विचार, संस्कृति, धर्म र भाषालाई सहरले आफूमा उन्नयन गरेको हुन्छ । त्यसैले समावेशी समाज निर्माणमा सहरहले रणनीतिक भूमिका निर्वाह गर्दै आएका छन्। नेपालका सहरह पनि यी विशेषता र प्रक्रियाबाट अपवाद छैनन् । तर नेपालका सहरहले केही गम्भीर चुनौतीह सामना गरिरहेका छन्, जसले सहरलाई व्यवस्थित बनाउन दिनप्रतिदिन जटिलता थप्दै लगेको छ।

;x/L k'jf{wf/ / ;]jf ;+rgf

नेपालका सहरहमा सामान्य सहरी सेवा उपलब्ध गराउने पूर्वाधार संरचनाको विकास पर्याप्त मात्रामा हुनसकेको छैन। न्यूनतम पूर्वाधार संरचना विकास नगरीकन सहर बनाउनुहुँदैन। तर नेपालमा 'स्वचालित दबाब'का पमा बस्ती विकास हुने र त्यही बस्ती सहर कहलिने प्रवृत्तिमा देखिएका छन्। जसले गर्दा सहरका आधारभूत चरित्रह सहरमा नदेखिएका मात्र होइनन् कि सहरको मौलिक सुन्दरता र स्वरूप पनि बिग्रिएको छ। सहरले धान्नै नसक्ने गरी मानव बस्ती विस्तार भएको छ। आधारभूत सहरी सेवाका अभावमा सहरको जनजीवन जोखिममा पर्दै गएको छ। दुई दशक अघिसम्म काठमाडौं सहरले खानेपानी, यातायात, बिजुली र सरसफाइ सेवा मुस्किलले उपलब्ध गराउनसक्थ्यो। त्यही पूर्वाधार संरचनाभित्र चार दोब्बर जनसंख्या थपिएको छ। दशवर्षे द्वन्द्वका समयदेखि सुरक्षित वासस्थानका खोजीमा मुलुकका विभिन्न भागबाट मानिसह ओइरिए। परिणामतः सहरी जटिलता थपिँदै गएको छ। वैदेशिक रोजगारी र राजनीतिक घटनाक्रमले पनि काठमाडौंमा जनघनत्व थपिएको छ। काठमाडौं मात्र होइन, यो प्रमुख प्रतिनिधि उदाहरण मात्र हो। अन्य सहरहको स्थिति पनि यस्तै छ। यो चुनौतीलाई सम्बोधन गर्ने उच्च क्षमताको माग सहरी क्षेत्रले गरिरहेको छ। किनकि 'भर्जिन सहर'लाई व्यवस्थित गर्न जति सजिलो छ, हाम्रा सहरलाई व्यवस्थित बनाउन झनै गाह्रो छ। त्यहाँ कानुनी, व्यावहारिक र मानवीय समस्याह जेलिएका छन्।

सामान्य सहरी सेवा संरचना विस्तारपछि कुनै पनि सहरले आ ́नो पहिचान कायम राख्न विशिष्ट सेवा संरचनाको माग गर्दछ। जस्तो कि पोखराले पर्यटन सेवा, जनकपुरले धार्मिक सेवा, पाटन र भक्तपुरले पुरातात्विक सेवा, नमोबुद्धले बुद्ध संस्कृति आदि। सबै सहर स्वच्छ हुनुपर्छ, तर पर्यटनको मन जित्न पोखराजस्ता पर्यटकीय सहरहमा होटेल व्यवसाय, बैंक, यातायात, सांस्कृतिक क्रियाकलाप, साहसिक खेल, भरपर्दो सुरक्षा, सञ्चार आदि सेवाको माग हुने गर्दछ। जनकपुरजस्ता धार्मिक सहरमा मठ(मन्दिर, फूलबारी, स्नानघर, धर्मशाला, भजन(कीर्तन गर्ने स्थानजस्ता संरचना आवश्यक हुनसक्छ। तर नेपालका सहरह सामान्य सहरी सेवा पनि उपलब्ध गराउन नसक्ने अव्यवस्थित जनचापमा फस्दै गएका छन्।

g]lt ;+rgf / dfkb08

सहरका आफ्नै नीति मापदण्डह हुन्छन्। घर, बस्ती, रहनसहन, सबैका आआफ्नै नर्म्स र स्टाण्डर्ड्स हुन्छन्, जसलाई व्यवस्थित पमा अवलम्बन नगरीकन सहर सहरका रहन सक्तैन। सहर भनेकै जनजीवनलाई सुसंस्कृत र आधुनिक बनाउने मूल्य/मान्यताको प्रणालीबद्ध अवलम्बन हो। यस आयामबाट नेपालका सहरह कति व्यवस्थित भए त ? पहिलो कुरा नेपालमा सहर भनेर राजनैतिक पमा सीमाबद्ध गरिएको बस्ती हो। सहर भनेर राजनैतिक रूपमा घोषणा गरिएका नगरापालिकालाई लिने गरिएको छ। यसर्थ हाम्रो चलन सहरी पूर्वाधार विकासविना राजनैतिक सहर बनाउन केन्द्रित छ। सहर घोषणा गर्ने मापदण्ड छैन। कानुनले भनेका सीमित मापदण्डलाई पनि राजनैतिक सहजताका आधारमा मिच्ने गरिन्छ। प्राविधिक पमा हेरिँदैन। नगरपालिका बनेका बस्तीहले न्यूनतम पूर्वाधारह विकास गर्न त्यत्तिकै सक्तैनन् तर सहरवासीहको आकर्षण र अपेक्षा भने थपिँदै जाने गर्दछ।

सहरी नीति एकीकृत हुनुपर्दछ। मापदण्ड घोषणा गर्ने, त्यसको कार्यान्वयन गर्ने, नियमन गर्ने, वित्त व्यवस्थापन गर्ने लगायतका कार्यहको एकीकृत आधार हुनुपर्दछ। शिक्षासम्बन्धी काम शिक्षा मन्त्रालयले, ढल र खानेपानीसम्बन्धी काम सहरी विकास मन्त्रालय र सडकसम्बन्धी काम भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयले, सहरी मापदण्ड निर्धारण नगर विकास समिति र त्यसको कार्यान्वयन नगरपालिकाहले सम्पादन गर्दा आआफ्नै आग्रह र सहजताको सिद्धान्तलाई अपनाइएको छ। सहरी सुशासनको नेतृत्व भने सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले लिएको छ। कार्यकारी भूमिकामा स्थानीय सरकार वा नगरपालिकाह छन्। सबै निकायबाट हुने कामको एकीकृत समीक्षा प्रणाली पनि व्यवस्थित छैन। छरिएका नीति, कार्यक्रम, छरिएका स्रोत र कमजोर क्षमता एवम् औपचारिक कार्यप्रणालीले सहरह कुप बन्नेतर्फ अभिमुख छन्।

Joj:yfkg Ifdtf

सहरी विकासका सन्दर्भमा धेरै निकायह कुनै न कुनै काम गरेको दाबी गर्दै आएका छन्। सरकारी विभागका तहगत संरचना र शाखाह, गैरसरकारी क्षेत्रका निकायहरू, अन्तराष्ट्रिय निकायहरू, सामुदायिक संघ/संस्था र निजी क्षेत्रका व्यवसायीहले आआफ्नै क्षमता र कार्य आधारमा सहरी विकासमा योगदान दिइरहेका छन्। वास्तवमा सहरी व्यवस्थापनको केन्द्रविन्दुमा नगरपालिका रहन्छ र यसको प्रशासनिक क्षमता र राजनैतिक नेतृत्व जति सक्षम र क्रियाशील छ, त्यसैको आधारमा सहर व्यवस्थित हुने गर्दछ। नेपालका नगरपालिकाहरू योजनाबद्ध कार्यक्रम व्यवस्थापनमा मात्र होइन, सामान्य सेवा व्यवस्थापनमा पनि निकै कमजोर देखिएका छन्। लामो समयदेखि राजनैतिक नेतृत्वको अभावमा सहरी व्यवस्थापनले समस्या भोग्यो, केहीअघि चुनाव त भयो, निर्वाचित प्रतिनिधिहरू प्रणाली, स्रोत साधन र नीति संरचनाका अभावमा अल्मलिएका छन्। काम गर्ने आकांक्षा त छ तर क्षमताविना त्यो आकांक्षा वास्तविकतामा अनुवाद हुनसक्दैन। अनभवी मेयरहरू विगतको अनुभवका आधारमा काम गर्न तम्सिएका छन् तर अनुभव नभएकाहलाई क्षमता कसरी दिने ? नगरपालिकाभित्र स्थानीय कर्मचारीतन्त्रको बोलवाला व्यवस्थापनको अर्को समस्या हो। कर्मचारी समायोजनमा पनि जटिलता देखिएको छ।

> लामो समयदेखि राजनैतिक नेतृत्वको अभावमा सहरी व्यवस्थापनले समस्या भोग्यो, केहीअघि चुनाव त भयो, निर्वाचित प्रतिनिधिहरु प्रणाली, स्रोत साधन र नीति संरचनाका अभावमा अल्मलिएका छन्। काम गर्ने आकांक्षा त छ तर क्षमताविना त्यो आकांक्षा वास्तविकतामा अनुवाद हुनसक्दैन। अनभवी मेयरहरु विगतको अनुभवका आधारमा काम गर्न तम्सिएका छन् तर अनुभव नभएकाहलाई क्षमता कसरी दिने ? नगरपालिकाभित्र स्थानीय कर्मचारीतन्त्रको बोलवाला व्यवस्थापनको अर्को समस्या हो।

> सहरीकरणको प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्न दीर्घकालीन दृष्टिकोणको खाका आवश्यक छ। तर नेपालमा यस प्रकारको रणनीतिक दृष्टिकोणतर्फ विचार गरिएको छैन। जहिले बिमारी, त्यही बेला उपचारको प्रवृत्तिले सहरी व्यवस्थापनलाई तदर्थ बनाएको छ। परिणामतः सहरहरु व्यवस्थापनयोग्य बन्न छाडिसके। निर्वाचित प्रतिनिधिहरु योजना बनाउन लागेका छन्, तर विज्ञहको बढ्दो बजारीकरण भइरहेको छ, जसले कार्यान्वयनयोग्य योजनाभन्दा पनि सैद्धान्तिक कार्य हुनसक्ने स्थिति छ।

बाँकी पेज ३ मा

नेपालमा सहरी... ...

ljQLo ;[f]t kl/rfng

सहरलाई व्यवस्थित गर्ने आवश्यक पूर्वाधार संरचना तथा सेवा सुविधा वितरणका लागि आवश्यक स्रोत परिचालन गर्न नगर पालिका निकै कमजोर छन। संविधानले स्रोत परिचालन गर्ने आधार र स्रोत हस्तान्तरणको व्यवस्था गरेको छ। तर औद्योगिक व्यापारिक क्रियाकलाप र सेवा व्यवसाय जति विस्तार भयो, सोही अनुपातमा आन्तरिक स्रोत परिचालन गर्न सकिने हो। अधिकांश नगरपालिकाहमा आर्थिक गतिविधिह गतिशील छैनन् । प्राप्त वित्तीय स्वायत्तताको उपयोग गर्न पनि नगरपालिकाहरू क्षमतामा देखिएका छैनन्। पहिलो त नागरिकलाई कर लगाउनभन्दा पनि वितरणमुखी काम गर्न नगरपालिकाह उद्यत भएको पनि देखिएको छ। दोस्रो परिचालन गर्नसकिने राजस्वको पहिचान पनि गर्न सकिएको छैन। तेस्रो स्रोत परिचालनभन्दा पनि केन्द्रबाट अनुदान लिन पाए हुने मनोविज्ञानमा निर्वाचित प्रतिनिधि देखिएका छन चौँथो नगरपालिकाले गर्नुपर्ने विकास गतिविधि धेरै भए पनि प्रतिबद्ध खर्च बढ्दै गएकोले वित्तीय दिगोपना कसरी निर्वाह गर्ने भन्ने जटिल चुनौती पनि छ। यसर्थ नगरपालिकाहको कमजोर आर्थिक क्षमतामा सामान्य प्रशासनिक कार्यतिर केन्द्रित हुँदै जाने सम्भावना छ।

bL3{sfnLg b[li6sf0f

सहरीकरणको प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्न दीर्घकालीन दृष्टिकोणको खाका आवश्यक छ। तर नेपालमा यस प्रकारको रणनीतिक दृष्टिकोणतर्फ विचार गरिएको छैन। जहिले बिमारी, त्यही बेला उपचार को प्रवृत्तिले सहरी व्यवस्थापनलाई तदर्थ बनाएको छ। परिणामतः सहरहरू व्यवस्थापनयोग्य बन्न छाडिसके। निर्वाचित प्रतिनिधिहरू योजना बनाउन लागेका छन्, तर विज्ञहको बढ्दो बजारीकरण भइरहेको छ, जसले कार्यान्वयनयोग्य योजनाभन्दा पनि सैद्धान्तिक कार्य हुनसक्ने स्थिति छ।

;x/L ;+s[t / Jojxf/

सहर सभ्यता र राम्रा व्यवहारको पनि केन्द्र हो। सहरको अपेक्षा र आवश्यकता सुसंस्कृत र सभ्य व्यवहार हो। पूर्वाधार संरचना र ठूला महलले मात्र सहरको पहिचान दिँदैन। सबल संरचना र असल व्यवहार नै वास्तविक सहर हो। सहरको सभ्यता गाउको पनि आदर्श (मोडेल) हो तर नेपालका मोफसलका सहर मात्र होइन, राजधानीको स्वप पनि सहरी संस्कृति विमुख देखिएको छ। सर्वसाधारणह सहरी संरचनाको अव्यवस्थित उपायोग गर्न मात्र होइन, अतिक्रमण गर्न पनि उद्यत छन् । सडकपेटी बजार टहराहबाट अतिक्रमित छन्, सडकको बीचबाट मानिस हिँड्नु सामान्य हो। आलिशान महलबाट फोहोरमैला मलमूत्र जथाभावी फाल्न सहरवासी लजाउँदैनन्। सडकबीचमा यात्रु चढाउने ओराल्ने जोखिमयुक्त काम यातायात व्यवसायीले गरिरहेका छन्। उछानापछिनबाट सडक दुर्घटना सामान्य देखिएको छ। यी प्रतिनिधि उदाहरण मात्र हुन्। यसले सहरवासी अधिकारप्रति सचेत तर कर्तव्यप्रति विमुख बन्दै गएको स्पष्ट देखिन्छ। नियामक निकाय पनि कमजोर छन्। नियामक निकायको सक्रियाताभन्दा पनि मनोवृत्ति परिवर्तन आवश्यक छ। यसर्थ सहरी संस्कृतिको अभिमुखीकरण सहरको सबैभन्दा ठूलो चुनौती बनेको छ। यसलाई सम्बोधन नगरी गरिएको कुनै पनि कामले दिगो सहरी व्यवस्थापनमा समस्या मात्र सिर्जना गर्दछ।

pk;+xf/

नेपालमा सहरीकरणको क्रमका साथ व्यवस्थापनका चुनौती पनि थपिएका छन्। सीमित पमा विस्तार भएका सडक तथा विद्युत् सञ्जालले सहरीकरणको प्रक्रियालाई तीव्रतर पारिरहेको छ। सहरमा तान्ने तथा घचेट्ने तत्वका कारण मानिसह ओइरिने क्रम बढ्दो छ। विप्रेषण आयले पनि जिल्ला सदरमुकाम र उदीयमान सहरहरूमा जनचाप थपिरहेको छ। तर आधारभूत सहरी सेवासुविधा प्रदान गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित गर्न सकिएको छैन। सहरी भूमिका निर्वाह गर्ने पात्रहमा क्षमता विकास, समन्वय र सहकार्य हुन नसक्दा पनि सहरहरू सहज र सरल सेवा प्रवाहमा कमजोर देखिएका छन्। आउँदा दिनमा यो चुनौती झनै विकराल हुँदै जाने सम्भावना छ। त्यसैले सहरी विकासका सबै आयामहलाई एकीकृत रूपमा लिएर कार्य जिम्मेवारीको परिभाषा गर्नु आवश्यक छ। जति विलम्ब त्यति नै जटिलता देखिने भएकाले पनि सहरी विकासको एकीकृत कार्यप्रणाली शीघ्रातीशीघ्र स्थापित गर्नुको विकल्प छैन।

(mainaligopi@gmail.com)

अन्तरिक्षमा एक वर्ष बिताउँदा कस्तो हुन्छ ?

अन्तरिक्षमा एक वर्ष बिताउँदा कस्तो हुन्छ होला ? हामी धेरैका लागि यो कुनै काल्पनिक सपना मात्र हो । तर स्कट केलीका लागि भने यो झण्डै एक वर्षको दैनिकी बन्यो ।

स्कट केली एक अन्तरीक्षयात्री हुन् जो ३ सय ४० दिन अन्तरीक्षमा बसेर फर्किएका छन् । आफ्नो अनुभव बीबीसीसँग बताउने क्रममा उनले आफुले अन्तरीक्ष स्टेशनमा बिताएका हरेक दिन आफ्ना लागि एक अविस्मरणीय क्षण बनेर रहेका खुलासा गरे ।

केलीका अनुसार अन्तरीक्षमा निकै धेरै काम गर्नुपर्दछ । हरेक दिन बिहानै छ बजे उठ्नुपर्छ । अन्तरीक्ष स्टेशनमा मुख्यरूपमा तीन प्रकारका काम हुने उनी बताउँछन् । कुनै परीक्षण गर्ने, स्पेश स्टेशनको बिग्रिएका हार्डवेयरको मर्मत गर्ने र स्पेश स्टेशनले राम्रोसँग काम गरिरहोस् भनेर यसको समग्र सम्भार गर्ने ।

केली भन्छन्, 'म त्यहाँ कुनै वैज्ञानिक थिइन, विज्ञानको विषय थिएँ । धेरै प्रयोगको सञ्चालक रहेँ । मलाई लाग्छ, अबको कैयौँ वर्षपछि जब मैले पछाडि फर्किएर आफूले गरेका प्रयोगहरू हेर्नेछु तब शायद मलाई आफूले हामी अगाडि बढ्नका लागि सहयोगी हुने केही काम गरेको रहेछु भनेर अनुभुत हुनेछ ।'

अन्तरीक्षबाट कस्तो देखिन्छ पृथ्वी ?

केलीका अनुसार अन्तरीक्षबाट पृथ्वी निकै शानदार देखिन्छ । धेरै ठाउँमा पृथ्वी निलो देखिन्छ । उनी भन्छन्-भामी भाग्यमानी हौं कि हामीलाई बस्नका लागि यस्तो घर प्राप्त भएको छ । तर पृथ्वीका केही ठाउँहरू निकै प्रदुषित देखिन्छन् अन्तरीक्षबाटै । कतिपय ठाउँमा वातावरण निकै बिर्गिएको छ ।

केलीका अनुसार अन्तरीक्षबाट पृथ्वी हेर्न पाउने अनुभवले मानिसलाई परिवर्तन गरिदिन्छ । अन्तरीक्षमा र हँदा उनलाई यस्तो अनुभुति भएछ कि आफूले कैयन् कठिनाइको सामना गरेर पनि काम गर्न सक्दो रहेछु । केली भन्छन्, 'माथिबाट धर्तीलाई हेर्नुको एक अद्‌भुत अनुभव हुन्छ । बाहिरबाट यो धर्ति निकै सुन्दर तथा शान्त देखिन्छ । यसले तपाईंलाई आफ्नो ग्रहको स्थितिको बारेमा सोँच्नका लागि बाध्य बनाउँदछ । पृथ्वीप्रति तपाइँको सहानुभुति बढ्दछ ।

-बीबीसी

सार्वजनिक शिक्षा सुधारमा कमजोर राजनीतिक भूमिका

> रमाइलो पक्ष के छ भने, शिक्षामा विनियोजन हुने बजेट हरेक वर्ष घट्ने तर सत्तामा रहकै दलले उच्च माध्यमिक तहसम्मै निुशुल्कको घोषणा गर्ने । सामुदायिक शिक्षालाई गुणस्तरीय बनाउने, असमानता कम गर्ने र उच्च माध्यमिक तहसम्मै निशुल्क गर्ने भनेर भन्ने दलले अलिक तल पुगेपछि सामुदायिक विद्यालयमा निजी व्यवस्थापन र लगानीलाई प्रोत्साहन गरी सार्वजनिक निजी साझेदारीबाट विद्यालय चलाउने र त्यसमा संलगन निजी संस्थालाई वित्तीय सहुलियत दिने कुरा उल्लेख गरेको छ ।

प्रदेश नम्बर २ बाहेकका स्थानीय सरकारहरु गठन भएको ६ महिना भन्दा बढी भइसकेको छ । देशको राजनीतिक माहौल चुनावमय भइरहेको छ । राजनीतिक दलहरु गठबन्धन मार्फत चुनाव जित्ने अभियानमा छन् । स्वभावैले स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधिहरुलाई पनि यतिखेर चुनाव लागेको छ । दलका घोषणापत्र र उम्मेदवारहरु समेतले बाँडेका सपनाका पोकाहरु अत्यन्तै धेरै छन् । कतिपय सपनाहरु यति धेरै अव्यवहारिक छन् कि घोषणापत्र पढीरहँदा पनि कुनै चुटकिलाको पुस्तक पढेको अनुभूति हुन्छ ।

सत्ताधारी मुख्य दल नेपाली कांग्रेसको कुरा गर्दा यस अघि पटक पटक सत्तामा पुगेको हुनाले सार्वजनिक शिक्षा सुधार गर्न चाहेको भए उसका लागि प्रसस्तै मौका थियो । तर, विगत फर्केर हेर्ने हो भने उति राम्रो देखिदैंन ।

संवत् २०४८ मा कृष्णप्रसाद भट्टराई प्रधानमन्त्री भएको वखत हजारौँ शिक्षकहरुलाई स्वत स्थायी गरियो । जसको असर आज दुई दशक सम्म पनि हटन सकेको छैन । योग्यता प्रणाली सधैँ प्रश्नमा छ । २०५२ मा लिइएको शिक्षकहरुको नतिजा १० वर्षमा निकालियो । यसमा दल समर्थक कार्यकर्ता उत्तीर्ण गराउन कांग्रेसकै गोविन्दराज जोशीले शिक्षा नियमावलीमा संशोधन गरी पुर्नयोगका लागि निवेदन दिने व्यवस्था मिलाए । आन्दोलन र जर्वजस्तिबलका भरमा कार्यकतालाई खुसि पार्न कांग्रेस अरूभन्दा अगाडि नै देखियो ।

विश्वविद्यालयका आंशिक प्राध्याकहरूलाई गिरीजाप्रसाद कोइरालाले जुस खुवाएर स्थायी बनाए । पछिल्लो समयमा करिब करिब समाधान उन्मुख भएको अस्थायी शिक्षक व्यवस्थापनलाई उपप्रधान तथा शिक्षा मन्त्री गोपालमान श्रेष्ठले निको नहुने क्यान्सर जस्तो बनाईदिए । अनसन बसेको भरमा २, ४ हजार व्यक्तिका लागि आरक्षण उपलब्ध गराउन खोज्दा अस्थायी शिक्षक व्यवस्थापनको रोग क्यान्सर जस्तो भएको छ । हिजो अस्थायी शिक्षक अनसन बसेर उनीहरूका माग पूरा गरियो शिक्षा ऐनको नवौँ संशोधनबाट । अहिले फेरी शिक्षक लाईसेन्स हातमा लिएर आयोग खुल्ला र शिक्षक बनौला भनेर कुरेर बसेका सात लाख विद्यार्थी आन्दोलित छन् । विधि, प्रक्रिया र पद्धति विगार्ने कार्यमा अरूदल भन्दा कांग्रेस एककदम अगाडि नै देखियो । शिक्षालाई राज्यको प्राथमिक दायित्व हो भनेर चुनावी घोषणापत्रमा लेख्ने कांग्रेस देशमा निजी शिक्षाको प्रवेश गराई त्यसको विस्तार र विकास गरी सामुदायिक शिक्षा कमजोर बनाउनमा महत्वपूर्ण भूमिका भएको दल हो ।

निजी शिक्षाको मामिलामा आफूलाई सबै भन्दा क्रान्तिकारी ठान्ने कम्युनिष्ट पार्टिहरूका कथनी र करणीको कुरा गरी साध्य छैन । नारामा शिक्षा र स्वास्थ्यलाई राज्यको प्रमुख दायित्व हुने भन्न नथाक्ने एमाले शिक्षा र स्वास्थ्यमै निजी लगानीको संरक्षण गर्न उद्धत छ । उसका कार्यकर्ताले स्वास्थ्यमा गरेको लगानीको मुद्धा पछिल्लो समय जगजाहेर नै छ । नेकपा माओवादीको दैद्ध चरित्र त झनै बुझि नसक्नु छ । जनयुद्धको समयमा निजी विद्यालयको सवारी साधनमा आगो लगाउनेदेखि कतिपय जिल्लामा स्कुलै बन्द समेत गराए तर अहिले थुप्रै माओवादी नेताहरु निजी विद्यालयमा लगानी गरेर कमाउ धन्दामा छन् । सामुदायिक शिक्षाको स्तर सुधारमा देशका राजनीतिक दल, त्यसका भातृ सङ्गठन र सरकारको भूमिका सधैँ कमजोर नै छ । राजनीतिक प्रणालीमा आएको परिवर्तन र त्यसले माध्यमिक शिक्षा सम्मको जिम्मेवारी स्थानीय सरकारलाई सुम्पेको अवस्थामा स्थानीय सरकारबाट केही सुधार हुन्छ कि भन्ने आशा अझै मरिसकेको त छैन तर स्थानीय सरकारका पदाधिकारी दलीय स्वार्थ भन्दा माथि उठन नसक्ने अवस्थामा त्यसबाट पनि धेरै आसागर्न नसकिने भएको छ ।

कुरा र कारण जेसुकै भएता पनि नेपालको सामुदायिक शिक्षामा सिकाइको स्तर हरेक दिन खस्कदो छ । निजी शिक्षा प्रतिको आर्कषण कतिपनि घटेको छैन । एक दुई सय सामुदायिक विद्यालय बाहेक अरूले विद्यालय सुधारको जिम्मा सरकारको टाउकोमा राखेर दिन विताएका छन् । विद्यालयमा घट्दै गएको विद्यार्थी संख्याले स्थायी शिक्षकलाई आराम गर्न सजिलो भएको छ । विद्यार्थी किन घटे, किन निजी विद्यालय खुल्यो, जवाफ ज्यादै सजिलो छ । जवाफदेहिता र जिम्मेवारीबोध भन्ने करिब करिब जिरो छ ।

देशमा भएका विश्वविद्यालय राजनीतिक भागवण्डा, पूर्वाधारको समस्या, सक्षम र पेशागत नैतिकता कमजोर भएका शिक्षकको अभावमा पिल्सिएका छन् । गुणस्तर भन्ने नाम र नारा मात्र भएको छ । अधिकांश विश्वविद्यालयको विद्यार्थी उत्तीर्ण प्रतिशत ४० भन्दा कम छ । भएकै विश्वविद्यालय लथालिङ्ग अवस्थामा छन् । यसैबीचमा नेपाली कांग्रेसले दक्षिण एसियाली स्तरको विश्वविद्यालय स्थापना गर्ने सपना देखेको छ । द्वैध प्रकृतिको शिक्षा प्रणालीको अन्त्यगर्न सामुदायिक शिक्षाको गुणस्तरमा व्यापक सुधार गरिनेछ भन्ने उदघोष आफैँमा हास्यास्पद छ । सक्षम शिक्षा प्रणाली भनेको विधि र प्रक्रिया, जवाफदेहिता र सक्षम शिक्षकमा भर पर्छ । मानवस्रोत सक्षम नभई अन्य सबैकुरा निष्प्रभावी हुन्छन् ।

प्राथमिक शिक्षा निशुल्क भएको करिब २५ वर्ष भयो । माध्यमिक शिक्षा पूर्ण निशुल्क भएको पनि १० वर्ष भइसक्यो । तथापि अहिले पनि देशका ८० प्रतिशत सामुदायिक विद्यालय विद्यार्थीबाट कुनै न कुनै प्रकारको शुल्क नलिई चल्न सक्ने अवस्थामा छैनन् । देशभर रहेका ३६०० भन्दा बढी उच्च माध्यमिक विद्यालयमा एक जना पनि स्थायी शिक्षक छैनन् । पूर्वाधार अत्यन्त कमजोर छ । स्वीकृत भएका उच्च मावि छैनन् । मासिक २०० देखि आठ-दश हजार सम्म शुल्क लिएर चलिरहेका उच्च माध्यमिक विद्यालयको शिक्षा पूर्ण निशुल्क गर्ने भन्ने लेखिएको घोषणापत्रलाई कति वस्तुगत मान्न सकिएला ?

रमाइलो पक्ष के छ भने, शिक्षामा विनियोजन हुने बजेट हरेक वर्ष घट्ने तर सत्तामा रहकै दलले उच्च माध्यमिक तहसम्मै निुशुल्कको घोषणा गर्ने । सामुदायिक शिक्षालाई गुणस्तरीय बनाउने, असमानता कम गर्ने र उच्च माध्यमिक तहसम्मै निशुल्क गर्ने भनेर भन्ने दलले अलिक तल पुगेपछि सामुदायिक विद्यालयमा निजी व्यवस्थापन र लगानीलाई प्रोत्साहन गरी सार्वजनिक निजी साझेदारीबाट विद्यालय चलाउने र त्यसमा संलग्न निजी संस्थालाई वित्तीय सहुलियत दिने कुरा उल्लेख गरेको छ । यसबाट सहजै बुझ्न सकिने कुरा अझै पनि देशको शिक्षामा निजी क्षेत्रको संलग्नता बढाउने आसय छ र त्यो पनि सामुदायिक विद्यालयमै ।

शिक्षा प्रतिको यस प्रकारको द्वैध चरित्र र अव्यवहारिक तथा काल्पनिक कुरा गर्ने दल र उक्त दल सम्बद्ध स्थानीय सरकारका पदाधिकारीबाट सामुदायिक शिक्षा सुधारका संभावना कति होलान् । यी तिनै दल हुन जसले संविधानमा आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा स्थानीय सरकारको अधिकार क्षेत्रमा राखेका छन् भने स्थानीय सरकार शासन सञ्चालन ऐन मार्फत सामुदायिक शिक्षाको अधिकार कटौति गरेका छन् । स्थानीय सरकारहरु यस विषयमा मौन रहनुले नै स्पष्ट गर्छ कि केन्द्रमा शासन गर्ने दल र सरकारले गरेका निर्णय तथा व्यवस्थाहरु स्थानीय सरकारले पालना गर्नु उनीहरुको दलीय कर्तव्य हो ।

हामी आग्रह गर्छौं स्थानीय सरकारहरु र त्यसका पदाधिकारीहरुलाई सामुदायिक शिक्षाको स्तर सुधार गरेर स्थानीय सरकार कामगर्न सक्षम छौँ भनेर देखाउने अवसर छ । दलीय स्वार्थ भन्दा माथि उठेर काम गर्नुस् । शिक्षक र विद्यालयलयाई विद्यार्थीको सिकाइ प्रति जवाफदेही हुने प्रणाली विकास गर्नुस् । विद्यालयको दैनिक क्रियाकलाप र सञ्चालन प्रणालीको अनुगमन प्रणाली विकास गर्नुस् । केही गरौँ भन्ने चाहना भएकाहरुलाई प्रोत्साहन दिनुस । गर्न नचाहनेहरुलाई गर्ने वातावरण र अवसर दिनुस । संभव हुन्छ, आफ्ना छोराछोरीहरु सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना गर्नुस, तपाईंहरुले उदाहरण प्रस्तुत गर्नुस् । अभिभावकले विश्वास गरून् र विस्तारै शिक्षक, कर्मचारी सबैले छोराछोरी सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना गर्ने अभियान शुरू गर्नुस् । सुधारको थालनी आफैबाट गरौँ ।

-एडुखबरबाट

मकवानपुरमा मतदाता शिक्षाका लागि तीनसय २४ जना खटिए

◆ विकास संवाददाता

जिल्ला निर्वाचन कार्यालय मकवानपुरले मतदातालाई मतदान सम्बन्धी शिक्षा प्रदान गर्नका लागि जिल्लाभर प्रतिनिधिहरू खटाएको छ । तीनसय २४ मतदान केन्द्र रहेको मकवानपुरमा सामाजिक परिचालिका, जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, हेटौंडा उपमहानगरपालिका, थाहा नगरपालिका, स्वास्थ्य स्वयम्सेविका, इसीडी शिक्षकहरू गरी कुल तीनसय २४ जना प्रतिनिधिहरू खटाइएको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय मकवानपुरका निर्वाचन अधिकृत गोविन्द पौडेलले जनाकारी दिए ।

'गाउँगाउँमा खटिएर अब उनीहरूले मतदाता शिक्षा प्रदान गर्नेछन् । जसले गर्दा मत बदरको संख्या घटाउन मद्दत गर्नेछ, निर्वाचन कार्यालय मकवानपुरका निर्वाचन अधिकृत पौडेलले भने,' अब उनीहरूले मतदाता शिक्षाका लागि आवश्यक सामग्रीमार्फत् मतदान गर्ने तरिकाबारे जानकारी गराउने गरी हामीले व्यवस्था मिलाएका छौं ।' स्थानीय निकाय निर्वाचनको समयमा धेरै मत बदर भएको थियो । अब त्यसलाई घटाउने जिम्मा निर्वाचन आयोग र सरकारको भएको कारणले गाउँगाउँमा प्रभावकारीरूपमा मतदाता शिक्षा सञ्चालन गर्न थालिएको हो, उनका अनुसार गाउँगाउँमा खटिएकाहरूलाई हेटौंडामा दुईदिन तालिम प्रदान गरिएको थियो ।

मकवानपुरमा प्रतिनिधिसभा क्षेत्र १ र २ मा गरी कुल दुई लाख ५५ हजार मतदाता रहेको पौडेलले बताए । जिल्ला निर्वाचन कार्यालय मकवानपुरका अनुसार वैशाख ३१ गते सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनभन्दा प्रदेशसभा र प्रतिनिधिसभा निर्वाचन करिब २७ हजार आठसय ४५ बढी मतदाता रहने भएका छन् ।

जिल्लामा कुल तीनसय २४ मतदान केन्द्र र एकसय ६४ मतदान स्थल रहने छ । मकवानपुरमा प्रतिनिधिसभामा बागमती गाउँपालिका, बकैया गाउँपालिका, मकवानपुरगढी गाउँपालिका वडा नम्बर १, २, ३, ४ तथा हेटौंडा उपनपाको वडा नम्बर २, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, १२, १३, १४,१५, १६, १७ र १८ वडा रहने छ । यस क्षेत्रमा एकलाख २४ हजार सातसय ९९ मतदाता रहेका छन् ।

प्रतिनिधिसभा-१, अन्तर्गत् प्रदेशसभा-१ मा बागमती गाउँपालिका, बकैया गाउँपालिका, मकवानपुरगढी गाउँपालिका वडा नम्बर १, २, ३, ४ तथा हेटौंडा उपमनपाको वडा नम्बर १६, १७ र १८ रहेका छन् । यस प्रदेशसभामा कुल ६२ हजार आठसय ४३ जनाले मतदान गर्ने जिल्ला निर्वाचन कार्यालय मकवानपुरले जनाएको छ । यस क्षेत्रमा ४४ वटा मतदान स्थल र ८१ वटा मतदान केन्द रहेका छन् । प्रतिनिधिसभा-१ अन्तर्गत् प्रदेशसभा-२ मा ६१ हजार नौसय ५६ मतदाता रहेका छन् । यस सभामा हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर २, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, १२, १३, १४ र १५ छन् । यस क्षेत्रमा १६ वटा मतदान स्थल र ६६ वटा केन्द्रको व्यवस्था गरिएको छ । प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नम्बर-२ मा भीमफेदी गाउँपालिका, इन्द्रसरोबर गाउँपालिका, थाहा नगरपालिका, कैलाश गाउँपालिका, राक्सिराङ गाउँपालिका, मनहरी गाउँपालिका, हेटौंडा उपमहानगर पालिकाको वडा नम्बर-१, ३, ११ र १९, मकवानपुरगढी गाउँपालिका- ५, ६, ७ र ८ रहेका छन् । यस क्षेत्रमा कुल एकलाख ३० हजार आठसय पाँचजना मतदाता रहेका छन् ।

प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नम्बर-२ अन्तर्गत् प्रदेशसभा-१ मा थाहा नगरपालिका, इन्द्रसरोबर गाउँपालिका, भीमफेदी गाउँपालिका, मकवानपुरगढी गाउँपालिका वडा नम्बर ५, ६, ७, ८ तथा हेटौंडा उपमहानगरपालिका वडा नम्बर-३ र १९ रहेका छन् । यस क्षेत्रमा ५६ वटा मतदान स्थल र एकसय वटा मतदान केन्द्र रहेका छन् । कुल ७४ हजार एकसय ५२ मतदाता यस क्षेत्रमा छन् ।

प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नम्बर-२ अन्तर्गत् प्रदेशसभा-२ मा कैलाश गाउँपालिका, राक्सिराङ गाउँपालिका, मनहरी गाउँपलिका तथा हेटौंडा उमनपा वडा नम्बर ३, १९ रहेका छन् । यस क्षेत्रमा ४८ वटा मतदान स्थल र ७७ वटा मतदान केन्द्र रहेका छन् । यस क्षेत्रमा कुल ५६ हजार छसय ५३ मतदाता रहेका छन् ।

उद्यमशीलता विकाश तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम

◆ विकास संवाददाता

नारी सीप सृजना केन्द्रद्धारा सञ्चालित मकवानपु जीविकोपार्जन पुर्नउत्थान परियोजना अर्न्तगत नेपाल लिडर सीप एकेडेमी, ललितपुर र नारी सिप सृजना केन्द्र, मकवानपुरको संयुक्त आयोजना तथा अक्सफाम नेपालको आर्थिक सहयोगमा महिला उद्यमशीलता विकाश तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रमको आयोजना गरिएको छ ।

मकवानपुर जिल्लाका भुकम्प प्रभावित साबिक गाउँ बिकास समितिमध्ये चित्लाङ, मार्खु, कुलेखानी, फाखेल, सिस्नेरी, नामटार, भार्ता र कालिकाटार गरी ८ वटा गाविस का महिला उद्यमीहरूले यस कार्यक्रममा सहभागीता जनाएका थिए । कृषि, पशुपालन सिलाईकटाई, होटलव्यवसाय, किराना पसल तथा ब्युटीपार्लर व्यवसाय लगायतका व्यवसाय गरिरहेका महिला उद्यमीहरूले यस कार्यक्रममा सहभागीताका लागी आवेदन भरेका थिए । प्राप्त आवेदन मध्यबाट पहिलो चरण अर्न्तगत नारी सिप सृजना केन्द्र, मकवानपुरका अध्यक्ष श्री उमा सुवेदीको प्रमुख अतिथ्यमा उत्कृष्ट ४० महिला उद्यमीको नाम घोषणा गरिएको थियो । छनोट गरिएको उद्दमीहरूलाई प्रथम चरणमा आफ्नो व्यवसायको व्यवसायिक योजना बनाउनका लागी आर्थिक साक्षरता तालिम प्रदान गरि यो । र त्यस तालिम पश्चात उत्कृष्ट २० उद्यमी महिलाहरू समिता बलामी, सुस्मिता श्रेष्ठ, सरिता बलामी, रिता गोपाली, राधिका विश्वकर्मा, चित्लाङ, भीम माया रूम्बा, प्रमिला थापा मगर, अनु लामा थोकर, ठुली स्याङतान रूम्बा, निर्मला लामा, मनिता थिङ, फाखेल, जुनकिरी शिवभक्ति, ज्ञानीमाया थापा, मान कुमारी शिवभक्ति, पार्वती उप्रेती, नामटार, सरिता बस्नेत, बिमला बलामी, मार्खु, सानुकान्छी स्याङ्तान, कुलेखानी, रिता कुमारी ठकुरी, कल्पना ठकुरी, सिस्नेरी बाट छनोट गरिएको थियो । यसै कार्यक्रम अन्तर्गत उत्कृष्ट १० व्यवसायी छनोटका लागी यसै साताभित्र व्यवसायीको व्यवसाय स्थल अनुगमन गरी निर्णयकहरूद्धारा घोषणा गरिने छ ।

उत्कृष्ट १० व्यवसायीलाई व्यवसाय प्रवद्धनका लागी आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गरिने नेपाल लिडरसीप एकेडेमीका कार्यकारी निर्देशक तारा पन्थीले जानकारी दिए ।

२५ मिटर सडक प्रकरणबारे यस्तो छ वाम गठवन्धनको धारणा

◆ विकास संवाददाता

हेटौंडामा चर्चित २५ मिटर सडक प्रकरणबारे नेकपा एमाले तथा माओवादी केन्द्रको वाम गठवन्धनले १ मंसिरमा औपचारिक रूपमा धारणा सार्वजनिक गरेका छन् । वाम गठवन्धनले मकवानपुरमा आफ्नो चुनावी प्रतिवद्धता पत्र सार्वजनिक गर्ने क्रममा औपचारिक धारणा सार्वजनिक गरेका हुन् ।

बहुचर्चित २५ मिटर सडकलाई फराकिलो पार्नका डिभिजन सडक कार्यालय हेटौंडाले पुनः सूचना जारी गरेपछि आएको वाम प्रतिवद्धता पत्रले मुआब्जाबिना कुनैपनि हालतमा सडक नभत्कने प्रतिवद्धता ब्यक्त गरेको छ । घोषँणापत्रमा सहरको सौर्न्दयलाई ध्यान दिंदै सडकलाई फराकिलो पार्नुपर्ने भएपनि सहरको विचबाट हाईवेको कल्पना गर्न नसकिने उल्लेख छ । सहरमा हुने सवारी चापलाई मध्यनजर गर्दै ४ लेन सम्मका् सडक निर्माण गरिने भन्दै २५ मिटर फराकिलो पार्दा घरधनीलाई राज्यले मुआब्जा दिनुपर्ने बताईएको छ । वाईपास सडकको परिकल्पना गर्दै प्रतिबद्धता पत्रले सहरको सौन्दर्य पनि नविग्रने तथा सडक पनि निर्माण हुने अवधारणा अघि सारेको छ ।

हेटौंडामा २०७३ मंसिर अन्तिमबाट डिभिजन सडक कार्यालयले २५ मिटरको विषयलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्दै नीजि घरमा डोजर समेत चलाएको थियो । नीजि घरमा डोचर चलाएको घटनाले हेटौंडा करिब एक हप्तासम्म तनावपूर्ण अवस्थाबाट गुज्रिएको थियो ।

भूकम्पपछिको पुनर्निर्माण सम्बन्धी सार्वजनिक सुनुवाई

◆ विकास संवाददाता

ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनल नेपालको आयोजना युरोपियन युनियनको सहयोगमा भूकम्पछिको पुनर्निर्माण सम्बन्धी सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम भीमफेदी गाउँपालिका वडा नम्बर-२, भैंसेमा भएको छ ।

कार्यक्रम भीमफेदी गाउँपालिका वडा नम्बर २ का अध्यक्ष काशीराम बज्यू को सभाध्यक्षतामा भएको हो । कार्यक्रममा सहभागीहरूले भूकम्पको क्षतिपूर्ति समान रूपमा वितरण नभएको गुनासो गरेका छन् । भूकम्पको क्षतिपूर्तिको लागि नाम लेखाएको भएपनि त्यसले नसमेटेको उनीहरूले दुखेसो पोखेका छन् कतिपयले भूकम्पको रातो कार्ड पाएपनि नम्बर नमिलेको भनेर पूनर्निर्माणको लागि सम्झौता नभएको बताएका छन् ।

कार्यक्रममा भीमफेदी वडा नम्बर २ का काशीराम भ्लोनले गुनासोमा नाम दर्ता गराए पनि सझौंता नभएको बताए । भीमफेदी १ र २ मा रहेका सुकुम्बासीहरूले पनि पुनर्निर्माणका लागि सम्झौंता नभएको गुनासो गरेका छन् । कार्यक्रममा सहभागी अतिथिहरूले पूर्ण क्षति भएका सबैले

असार मसान्त भित्र पुनर्निर्माण सक्नु पर्ने भएकोले पुष मसान्त भित्र पहिलो किस्ता रकम लिएर भवन निर्माण सक्न अनुरोध ।

सम्झौता गरी पुनर्निर्माणका लागि रकम पाउँने भन्दै निवेदन दिएर छिटो गुनासो दर्ता गराउन अनुरोध गरेका थिए । असार मसान्त भित्र पुनर्निर्माण सक्नु पर्ने भएकोले पुष मसान्त भित्र पहिलो किस्ता रकम लिएर भवन निर्माण सक्न अनुरोध गरेका थिए । कार्यक्रममा राष्ट्रिय पुनर्निमाण प्राधिकरण मकवानपुरका पुष्पराज अधिकारी, शहरी विकास मन्त्रालय केन्द्रीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाईका इञ्जिनियर रोशनराज गिरी, जिल्ला आयोजना कार्यान्वय इकाई मकवानपुरका विवेक गौतम र नारायणप्रसाद पौडेल, भीमफेदी गाउँपालिका वडा नम्बर-१ का अध्यक्ष श्याम कुमार बल, ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनल नेपालकी बबिता शर्मा लगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

थाहा-१ मा निर्वाचन प्रचार कार्यालय

◆ विकास संवाददाता

लोकतान्त्रिक गठबन्धनले थाहा नगरपालिका-१ मा निर्वाचन प्रचारप्रसार कार्यालय उद्घाटन गरेको छ । थाहा नगरपालिका-१ का सभापति राजभाई गोपालीको सभाध्यक्षतामा भएको प्रचार प्रसार उद्घाटन कार्यक्रममा नेपाली काँग्रेस केन्द्रीय सदस्य तथा प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नम्बर-२ की उम्मेदवार महालक्ष्मी उपाध्यय डीना तथा प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नम्ब-२ अन्तर्गत् प्रदेशसभा-१ का उम्मेदवार यतिराज सापकोटाले मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए ।

राप्रपा थाहानगर संयोजक हरेराम कार्की तथा नेपाली काँग्रेस मकवानपुरका नेताहरू लक्ष्मी श्रेष्ठ, निलम देबकोटा, कृष्णभक्त श्रेष्ठ, इश्वरनाथ पौडेल, पवित्रा महत, महाधिवेशन प्रतिनिधि राजेन्द्र विडारी, १२ नम्बर वडा सभापति रममाया केसी, नेपाली काँग्रेस क्षेत्रीय सचिव ओमबहदुर बस्नेत, राप्रपाका सुब्बाकाजी गोपाली लगायतको उपस्थिती रहेको थियो । भेलालो ५१ सदस्यीय निर्वाचन प्रचार प्रसार समिति चयन गरेको छ ।

थाहानगरलाई कृषिको आधुनिकीकरण गर्छुः डिना

◆ विकास संवाददाता

नेपाली काँग्रेसका केन्द्रीय सदस्य एवम् मकवानपुर क्षेत्र नम्बर-२ का प्रतिनिधिसभा सदस्य उम्मेदवार महालक्ष्मी उपाध्याय डीनाले आर्थिक समृद्धि लागि थाहानगरलाई कृषिको आधुनिकीकरणको रूपमा बिकास गर्नुपर्ने बताएकी छन् ।

लोकतान्त्रिक गठबन्धनको चुनावी अभियान अन्तर्गत् थाहा नगरपालिका-५ स्थित सानो फाखेलमा प्रचारप्रसार समितिको वडा कार्यालय उद्घाटन गर्दै डीनाले कृषि अर्थतन्त्रको मेरूदण्डको रूपमा रहेको थाहानगरलाई कृषि आधुनिकीकरण गर्नुको साथ दामनलाई पर्यटन क्षेत्रको रूपमा विकास गर्नुपर्नेमा जोड दिइन् । संविधान सभाको चुनावमा मकवानपुरको तीन क्षेत्रबाट एमालेले चुनाव जितेपनि विकासको नाममा केही गर्न नसकेकोले विकासको कार्यको लागि लोकतान्त्रिक गठबन्धनले जित्नु अपरिहार्य रहेको उनको भनाइ रहेको थियो ।

नेपाली काँग्रेस थाहा नगरपालिका वडा नम्वर-५ का सभापति भीमबहादुर वाइवाको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा मकवानपुर प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नम्बर-२ 'क' का प्रदेश सदस्य उम्मेदवार यतीराज सापकोटा, थाहानगरपालिका उपमेयर खड्ग गोपाली, निर्वाचन परिचालन संयोजक सन्तबहादुर गुरूङलगायतले बोलेका थिए । सुमिना भोम्जनको संयोजकत्वमा १५ जना महिला निर्वाचन परिचालन कमिटी गठन भएको छ । त्यसैगरी सन्तबहादुर गुरूङको संयोजकत्वमा एकसय ५१ सदस्यीय निर्वाचन परि चालन समिति गठन भएको छ

तपाई अध्ययनसगै सीप सिक्न चाहनुहुन्छ ? हामी सिकाउँछौं मिडिया सम्बन्धी सीप ।

-रेडियो पत्रकारिता
-छापा पत्रकारिता र,
-अनलाईन पत्रकारिता

yk hfgsf/Lsf nflu
९८०७२९५०७२

फेरि आयो सडक फराकिलो बनाउने सूचना

◆ विकास संवाददाता

डिभिजन सडक कार्यालय मकवानपुर हेटौंडाले फेरि सडकको दायाँबायाँ सडक सिमाभित्र बनेका घर टहरा हटाउन सूचना निकालेको छ । अन्नपूर्ण पोष्ट दैनिकमा घर हटरा हटाउन भन्दै डिभिजन सडकले सूचना निकालेर सडक दायाँबायाँ घर टहरा रहेकाहरूलाई सचेत गराएको हो ।

सूचनामा डिभिजन सडक कार्यालय हेटौडा अन्तर्गत पर्ने पूर्व पश्चिम लोकमार्ग तथा त्रिभुवन राजपथको दायाँबायाँका संरचना यथासक्के छिटो हटाउन भनिएको छ । नहटाएदेखि सडक ऐन बमोजिम भइजाने कुरा पनि सूचनामा लेखिएको छ । यसअघि पनि डिभिजन सडक कार्यालय सडकको दायाँबायाँको २५/२५ मिटर भत्काउन थालेको थियो । तर, यसबारे अदालतमा मुद्दा परेपछि रोकिएको थियो । सडक कार्यालयका सूचना अधिकारी जयराम अधिकारीले नियमित प्रकृया अनुसार सूचना जारी भएको बताए । सडक अतिक्रमण गरी निर्माण गरिएका संरचना भत्काउने काम सडकको कार्यक्षेत्रभित्रको काम भए पनि अदालतमा मुद्धा रहेका कारण रोकिएको उनको भनाइ छ । तर, यि दुबै राजमार्गको दायाँबायाँ फेरी संरचनाहरू निर्माण हुन थालेपछि यो सूचना आएको सडक कार्यालयको भनाइछ ।

यसअघि मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय प्रशासक बिनोद केसीले हेटौंडाको सडक विस्तार गरेमात्र हेटौंडाको भविश्य उज्जवल हुने भन्दै सडक फराकिलो पार्ने अभियानलाई तिब्रता दिएका थिए । तर, बीचमा उनको सरुवा भएपछि र २५ मिटरका सम्बन्धमा अदालतमा मुद्दा परेपछि सडक फराकिलो पार्ने काम रोकिएको थियो ।

यसैबीच, सरकारले हेटौंडालाई ३ नम्बर प्रदेशको अस्थायी राजधानी घोषणा गरेपछि हेटौंडाका सडक र संरचनाबारे बहस चुलिएको छ । यही बीचमा डिभिजन सडकले जारी गरेको यो सूचना औपचारि कताका लागि मात्र हो कि साँच्चिकै काम गर्न हो त्यो भने भोलिको दिनमा थाहा हुने विश्लेष हुन थालेको छ ।

मकवानपुरको सबै क्षेत्रमा बामपन्थीले जित्छ: खतिवडा

◆ विकास संवाददाता

नेकपा एमालेका केन्द्रीय सदस्य एवम् मकवानपुर-२ का प्रतिनिधि सभा सदस्य उमेदवार विरोध खतिवडाले मकवानपुरको दुबै प्रतिनिधि सभा सदस्य क्षेत्र र ४ वटै प्रदेश सभा सदस्य क्षेत्रबाट बाम गठबन्धनको जित सुनिश्चित भएको दावी गरेका छन् । उनले भने, 'लेखेर र ख्नुहोस्, मकवानपुरको सबै क्षेत्रमा बाम गठबन्धनको जित हुनेछ ।'

मकवानपुरको क्षेत्र नं. २ अन्तर्गत थाहा नगरपालिका वडा नं. ६ बज्रवाराहीमा २८ कार्तिकमा सम्बोधन गर्दै वडास्तरीय कार्यकर्ता भेलालाई सम्बोधन गर्दै उनले यस्तो बताएका हुन् । संविधानमै मुलुक समाजवाद उन्मुख भनेर किटान गरिएकोले बाम गठबन्धनलले दुई तिहाइ बहमत ल्याएर समाजवादको कार्यान्वयन गर्न अब कसैले छेक्न नसक्ने उनको भनाइ छ ।

चुनाव जित्नका लागि मात्र एमाले माओवादीको गठबन्धन भएको नभई पार्टी एकता गरेर मुलुकलाई समृद्ध बनाउने प्रक्रिया शुरू गरिएको खतिवडाले स्पष्ट पारे । उनले मुलुक राजनीतिक रूपले दुई ध्रुवमा विभाजन भएको र बाम वठबन्धनबाट आत्तिएर काँग्रेसले पञ्चायतको अवशेषको रूपमा रहेको राप्रपासँग घाँटी जोड्न पुगेको बताए । राप्रपाले घोषणापत्रमा राजतन्त्र फिर्ता ल्याउने कुरा गरेको छ, गणतन्त्रको कुरा गर्ने काँग्रेस उसैलाई लिएर हिँडेको छ, अब आफै कुरा बुझ्नुस्,' उनले भने ।

उनले भेलामा उपस्थित कार्यकर्ता तथा सर्वसाधारणहरूलाई मत पत्र र मत हाल्ने तरिकाको बारेमा समेत अभिमुखीकरण गरे । जिल्ला समन्वय समिति मकवानपुरका सदस्य एवम् एमाले नेता चित्रबहादुर बलामीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा एमाले केन्द्रीय लेखा आयोगका सदस्य पीबी गोलेले मुलुकको समृद्धिको लागि बाम गठबन्धनको विकल्प नभएको बताए । भेलाले दामोदर सुवेदी संयोजक र शशिधर सुवेदी सहसंयोजक रहेको ५१ सदस्यीय वडा निर्वाचन परिचालन कमिटी गठन गरेको छ । भेलाले स्थानीय तहमा एमाले र माओबादीका उमेदवारहरू रहेको सचिवालयसमेत गठन गरेको छ ।

कार्यक्रममा एमाले प्रदेश कमिटी सदस्य महेश्वर सुवेदी, माओवादी केन्द्रका जिल्ला सदस्य ओम घलान, विष्णु गोपाली, अरूण रायमाझी, विष्णुबहादुर गुरूङ, एमालेका जिल्ला सचिबालय सदस्य विष्णुप्रसाद ढकाल, इश्वरलाल रूम्बा, सशिधर सुवेदी, जिल्ला कमिटी सल्लाहकार राजु नापित, क्षेत्रीय सचिब बिमलकुमार ढकाल लगायत नेताहरू उपस्थित थिए ।

इन्द्रसरोबर गाउँपालिकाका उपभोक्तालाई अभिमुखीकरण

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुरको इन्द्रसरोवर गाउँपालिकामा आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ का लागि विनियोजित बजेट मार्फत संचालन हुने उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूका लागि एकदिने अभिमुखिकरण गरिएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा सञ्चालन गर्नका लागि गठन भएको उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम गरिएको गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रोशन पुनले जानकारी दिए । गाउँपालिकाको ४ नं वडाका वडा अध्यक्ष धनबिर स्याङ्तानको सभाध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा गाउँपालिका अध्यक्ष जीवन लामाको प्रमुख आतिथ्यता रहेको थियो ।

कार्यक्रम गाउँपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रोशन पुन, जिल्ला प्राविधिक कार्यालय मकवानपुरका इन्जिनियर सचितानन्द पोखरेल, नायव सुब्बा टेकनाथ काफ्ले र लेखापाल दिपक गजुरेलले सहजीकरण गरेका थिए ।

पाँच वटा वडा रहेको इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाको सबै वडामा गठन भएका उपभोक्ता समितिका पदाअधिकारीहरूलाई तालीम दिइने अधिकृत पुनले बताए । इन्द्रसरोवरमा सडक विकासलाई सबैभन्दा बढि बजेट विनियोजन भएको छ भने अरू दर्जनौ योजाहरु चालु आर्थिक वर्षमा संचालन हुँदैछन् ।

बज्रवाराहीमा प्रचारसमिति गठन

◆ विकास संवाददाता

थाहा नगरपालिका ६ बज्रवाराहीमा लोकतान्त्रिक गठबन्धनको निर्वाचन प्रचार प्रसार समितिको सम्पर्क वडा कार्यालय उद्घाटन तथा निर्वाचन प्रचार प्रसार समिति गठन गरिएको छ । लोकतान्त्रिक गठबन्धनको चुनावी अभियान अर्न्तगत नेपाली काँग्रेसको वडा ईकाइ सभापति कालिचरण अधिकारिको अध्यक्षतामा कार्यक्रम भएको हो । कार्यक्रममा बोल्दै डीनाले लोकतान्त्रिक गठबन्धन मजबुत रहेको र अन्य शक्ति सगं नडराई अघि बढ्नुपर्ने, विचार ब्यक्त गरिन् ।

प्रदेश सभा सदस्य उम्मेदवार यतिर ाज सापकोटाले लोकतान्त्रिक गठबन्धनको विरुद्ध धेरै शक्तिहरू लागेका छन्, यसकारण पनि हामीले अवश्य पनि जित्नुपर्ने बताए ।

काँग्रेसका केन्द्रीय सदस्य एवं प्रतिनिधिसभा सदस्य क्षेत्र नम्बर २ का उम्मेदवार महालक्ष्मी उपाध्याय डीनाको प्रमुख अतिथ्यतामा भएको कार्यक्रममा, प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नम्बर २ 'क' का प्रदेश सभा सदस्य उम्मेदवार यतिराज सापकोटालगायतको उपस्थिती थियो ।

थाहानगरमा बाम गठबन्धनको सक्रियता बढ्यो

◆ विकास संवाददाता

स्थानीय तहको निर्वाचनमा थाहा नगरको १२ वटै वडा जितेको एमाले माओवादी गठबन्धनले प्रतिनिधि सभा तथा प्रदेश सभा निर्वाचनमा आफ्ना उमेदवारहरूलाई जिताउन अभियान तिव्र पारेका छन् । अरूण रायमाझी संयोजक र सानुकाजी गोपाली संहसंयोजक रहेको नगरस्तरीय निर्वाचन परिचालन कमिटीले वडा वडामा परिचालन कमिटी गठन गर्ने कार्यलाई तीव्र पारेको हो ।

थाहानगरमा सोमबारबाट वडास्तरका संयुक्त भेलाको आयोजना गर्न शुरू गरिएको एमाले क्षेत्रीय कमिटीका सचिब विमलकुमार ढकालले बताए । यसैक्रममा आज थाहाको १ र २ नं. वडामा बाम गठबन्धनको वडा स्तरीय निर्वाचन परिचालन कमिटी गठन गरिएको छ । दुबै वडामा भएको छुट्टा छुट्टै भेलाले कमिटी गठन गरेको हो । वडा नं १ मा धर्म प्रधान संयोजक र हेरमान गोपाली सहसंयोजक रहने गरी ५५ सदस्यीय वडा निर्वाचन परिचालन कमिटी गठन गरिएको छ । बाम गठबन्धनको थाहा नगर निर्वाचन परिचालन कमिटीका अध्यक्ष अरूण रायमाझीको सभाध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा एमालेका जिल्ला कमिटी सल्लाहकार राजु नापित, क्षेत्रीय सचिब बिमलकुमार ढकाल, युवा नेता प्रदिप प्रधान, धर्म प्रधान लगायतले बोलेका थिए ।

त्यस्तै थाहा-२ मा शंकर तामाङ संयोजक र गुप्तबहादुर कार्की सहसंयोजक रहेको ५५ सदस्यीय कमिटी बनाइएको छ । नगर निर्वाचन परिचालन कमिटीका संयोजक अरूण रायमाझीको प्रमुख आतिथ्यमा भएको उक्त कार्यक्रममा एमाले नेताहरू बिमलकुमार ढकाल, सानुकाजी गोपाली, मधुकरविक्रम श्रेष्ठ, माओवादीका स्थानीय नेता नवराज विष्टलगायतले बोलेका थिए ।

त्यस्तै थाहानगरको ६, ९ र १० नं. वडामा निर्वाचन परिचालन कमिटी गठन गर्ने कार्यक्रम रहेको नगर स्तरीय कमिटीका सहसंयोजक सानुकाजी गोपालीले बताए ।

निर्वाचन आचार संहिताको पालना गरौं, सभ्य र जनताको उमेद्वारको परिचय दिऔं ।

अब हाम्रै थाहानगरको ओखरबजारमै
छपाईको शुभारम्भ
फ्लेक्स प्रिन्ट

काठमाण्डौं, हेटौंडा धाउनै पर्दैन...
अत्याधुनिक नयाँ मेसीनद्वारा १ घण्टा भित्र बोर्ड,व्यानर तयार
AARAV creation
DESIGN, FLEX PRINT, PHOTOGRAPHY
Thaha-1, Okharbazar, 9855068340/9802068340
हाम्रा अन्य सेवाहरू
फ्लेक्स प्रिन्ट (व्यानर/साइनबोर्ड)
होडिङ बोर्ड/स्टिकर प्रिन्ट/
फ्लेक्स फोटो/मायाको चिनो तयारी
प्रमाण-पत्र/कदर-पत्र/प्रशंसा पत्र तयारी
कार्यक्रमको व्याच तयारी
विभिन्न डिजाइनका फ्रेमिङ
फोटो स्टुडियो/पि.भि.सी. कार्ड
9855068340/9802068340

विकास
www.bikaskhabar.com
खबरपत्रिका साप्ताहिक
२०७४ मंसिर ०४ गते सोमबार 20 Nov., 2017, Monday
जि.प्र.का.दर्ता नं. ५९/२०६५/०६६ म.जि.हु.दर्ता नं. २३/२०६६/०६७

महायज्ञ सकियो, ३२ लाख संकलन

◆ विकास संवाददाता

थाहा नगरपालिका-३ डाडागाउँको गोरनाथमा २४ कात्तिकबाट सुरू भएको श्रीमद् भागवत सप्ताह ज्ञान महायज्ञ २०७४ को शुक्रबार समापन गरिएका छ ।

थाहा नगरपालिकाका नगर प्रमुख लवशेर विष्टको प्रमुख आतिथ्यता तथा महायज्ञ मूल समारोह समितिका अध्यक्ष भरत गोपलीको सभाध्यक्षतामा महायज्ञका समापन गरिएको हो । सो अवसरमा नगर प्रमुख विष्टले समापन गर्दै कृषि र पर्यटनका लागि चर्चित थाहा नगर अब धामिक रूपमा पनि परिचित हुने विश्वास व्यक्त गरे । कायक्रममा बोल्दै एमालेका पूर्व थाहानगर अध्यक्ष अच्युतम प्रसाद ढकालले महायज्ञबाट संकलित रकमको पूर्ण सदुपयोगको लागि आग्रह गरे । उनले भने, 'सामाजिक-राजनीतिक क्षेत्रमा विकृति फलिएको छ, सके गोजीबाट दिनू, नसके गोजीमा नहाल्नू ।'

कार्यक्रममा समितिका कोषाध्यक्ष जयन्ती रायमाझीले ७ दिनको महायज्ञमा करिब ३२ लाख बराबरको रकम सकलन भएका जानकारी दिइन । महायज्ञ समापनका अवसरमा थाहा नगरका उपप्रमुख खड्ग बहादुर गोपाली, ३ नम्बर वडा अध्यक्ष राजेश केसी, जनकल्याण माविका प्राचार्य सानोभाइ कार्कीलगायतले बोलेका थिए । कार्यक्रमको अवसरमा मूल आयोजक समितिका अध्यक्ष भरत गोपालीले भक्तजन,

दान दाता, लगायतका सहयोगले महायज्ञ सफल भएको भन्दै सम्पूर्णमा आभार प्रकट गरे । उनले प्राप्त साथ र सहयोग अनुरूपको उचित काम गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे ।

युवा उद्यम .. ..

गत वर्ष नेपाल सरकारले पुरस्कृत गरेका ४५ युवाहरू मध्येका हुन् । उनले गत वर्षको असारमा ६ सय किवी खेती तथा व्यवसायिक बाख्रापालनवापत राष्ट्रिय युवा प्रतिभा तथा उद्यमी पुरस्कार प्राप्त गरेका थिए । कार्यक्रममा स्याङ्तानले हाल एक हजार ५ सय बोट किवीको विरूवा रहेकोमा उक्त विरूवालाई सफल बनाउन ऋण लिएको बताए ।

कार्यक्रम अनुसार यसरी बना धितो लिएको ऋणको व्याज तिर्नुपर्दैन र पाँच वर्षभित्र किस्ताबन्दीमा सावाँ फिर्ता गर्नुपर्छ । राष्ट्रिय युवा परिषदले केन्द्रीय बचत तथा ऋण सहकारी संस्था (नेफ्स्कुन)लाई एक वडा १० युवा एक उद्यम कार्यक्रम अन्तर्गत एकमुष्ठ रकम उपलब्ध गराएकोमा नेफ्स्कुनले पुपु म्हेन्दो युवा क्लबका १० जना युवाका लागि पाथीभरा बचत तथा ऋण सहकारी संस्थामा एकमुष्ठ ५ लाख रूपैया पठाएको थियो । जिल्ला युवा समिति, क्लब र सहकारीबीच सम्झौता भएपछि सोही अनुसार ३० कार्तिकमा रकम हस्तान्तरण गरिएको सहकारीका व्यवस्थापक राजाराम कार्कीले बताए । नेपालमा यो कार्यक्रम गत वर्षबाट लागू भएको हो । २४० निर्वाचन क्षेत्रका एक-एक वडामा छनोट गरिएका युवा समूहलाई पाँच लाख रूपियाँसम्म लगानी गर्ने गरी कार्यक्रम तय गरिएको थियो । १६ देखि ४० वर्ष उमेरसम्मका बढीमा १० जना युवाले स्थापना गरेको संस्थामार्फत यस्तो रकम उपलब्ध गराइने कार्यक्रम भएकोमा तत्कालीन मकवानपरको ४ नं निर्वाचन क्षेत्रबाट साविक आग्रा ४ का युवाहरूलाई उक्त कार्यक्रम परेको हो ।

मकवानपुरमा आग्रासहित गढी, भीमफेदी, नेवारपानी र पिप्लेमा पनि युवाहरूले १० युवा एक उद्यमअन्तर्गत व्यवसाय शुरू गर्न लागेका छन् । यसका लागि त्रिपक्षीय सम्झौता भइसकेको र रकममात्र हस्तान्तरण गर्न बाँकी रहेको जिल्ला युवा समितिका अध्यक्ष चौलागाईंले बताए । राष्ट्रिय युवा परिषदले गत वर्षको माघमा युवा संस्थाबाट प्रस्ताव आह्वान गरेको थियो । कृषि, वन, पशुपंक्षी, विज्ञान, सूचना प्रविधि, सञ्चार, कला तथा संस्कृति आदिमा कम्तिमा पाँचवर्षे व्यावसायिक योजना पेश गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ । मकवानपुरमा गत वर्षकै ५ युवा उद्यम परियोजना शुरू हुँदै गर्दा चालु आर्थिक वर्षमा पनि यस्तो परियोजनाहरू आउने अध्यक्ष चौलागाईंको भनाइ छ । परियोजनाहरूको अनुगमन जिल्ला युवा समितिले नै गर्नेछ । वैदेशिक रोजगारीमा जाने प्रवृत्तिलाई रोक्न र स्वदेशमै उद्यमशीलताको विकास गर्न सरकारले यस्तो कार्यक्रम ल्याएको हो ।

थाहानगरमा वातावरणमैत्री ईट्टा उद्योग

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुरको उत्तरी क्षेत्रमा पर्ने थाहा नगरपालिकामा वातावरणमैत्री ईट्टा उद्योग सञ्चालन गरिएको छ । थाहा नगरपालिका-६ बज्रबाराहीका एक युवकले करिब २ करोड रूपियाँ लगानीमा भट्टीकल साफ्ट विक्रेट क्लीन (भिएसविके) ले उद्योग सञ्चालन गरेका हुन् । उक्त आधुनिक इट्टा उद्योगबाट धुवा अत्यन्त कम निस्कने र इन्धन अत्यन्त न्युन खपत हुने दाबी गरिएको छ ।

'अन्य ईट्टा उद्योगबाट जस्तो यसबाट धुवाँ निस्कदैन, इन्धन पनि निकै कम खपत गर्छ ।' उद्योगी सानोकाजी गोपालीले भने-'हामीले कोइलाबाट इट्टा पकाउने गर्छौं, मेशिनले नै ईट्टा तयार पार्छ र आधुनिक भट्टीमा लगेर पोल्ने गर्छौं ।' आधुनिक भट्टी घरको आकारमा बनाइएको छ । मेशिनले दैनिक १५ हजार ईट्टा उत्पादन गर्ने उद्योगी गोपालीले बताए । दैनिक १० हजार ईट्टा भट्टीबाट पाक्ने गर्छ । 'दैनिक १० हजार ईटा बिक्रीका लागि तयार हुन्छ उद्योगी गोपालीले भने, मेशिनले बनाएको कारण एउटै साइजको ईटा निस्कने गर्छ ।' पाकेको र गुणस्तरको हुने भएकाले उद्योगले उत्पादन गरेको ईट्टा बिक्री गर्न भ्याईनभ्याई छ ।

थाहा नगरपालिकामा मात्र होइन चन्द्रागिरी नगरपालिकाका बासिन्दाले आवास भवन बनाउन पनि यहिबाट ईट्टा लैजाने गरेका छन् । बाराको नीजगढबाट ल्याएको ईट्टा भन्दा गुणस्तर र सस्तो भएकाले यस क्षेत्रका बासिन्दाले यही ईट्टा प्रयोग गर्ने गरेका छन् । बज्रबाराहीको २३ रोपनी जग्गामा ईटा उद्योग संचालन गरिएको छ । ईटा उद्योगको धुलो र धुवाँका वारेमा स्थानीयवासीको गुनासो शुन्य छ ।

यस क्षेत्रमा भुकम्पले भत्केका घर हरूको पुर्ननिर्माण कार्य यही इट्टाबाट गरिएको छ । यस क्षेत्रमा पुर्ननिर्माण कार्य तीव्र गतीमा भएकाले इट्टाको माग व्यापक रूपमा रहेको छ । ईट्टा उद्योगमा ३५ जनाले रोजगारी पाएका छन् ।

थाहा नगरपालिकाको जरुरी सूचना

यस थाहा नगरपालिकाको प्रथम नगरसभाको निर्णय तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ अनुसार यस नगर क्षेत्रमा विभिन्न सामाजिक कार्यमा क्रियाशील गैर सरकारी संस्था, युवा क्लब, समूहहरु, यस थाहा नगरपालिका अन्तर्गत दर्ता भई आफ्नै स्रोतमा कार्यक्रम संचालन गरिरहेका र विभिन्न विकास साँझेदार संस्थाहरुबाट सहयोग लिई नगरका विभिन्न वडा तथा समुदायमा कार्यक्रमहरु संचालन गरिरहेका र गर्न चहाने गैर सरकारी संस्थाहरुले यस नगरपालिकाबाट नियमानुसार स्वीकृत लिई कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुहुन यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

थाहा नगरपालिका
gu/ sfo{kflnsf sfof{no
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर

साना सिंचाई कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी जरूरी सूचना Û

;'rgf k|sflzt ldlt M @)&$÷)&÷#) ut]

थाहा नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय इन्द्रायणी चौर मकवानपुरको आ.ब. २०७४/०७५ साना सिंचाई कार्यकम अन्तर्गत ४ वटा साना सिंचाइ (कुलो मर्मत, ईनार खन्ने, ईलेक्ट्रिक मोटर/जेनेरेटर र पाईप खरिद, स्प्रिडकलर/थोपा सिंचाई) कृषक समूहहरु, कृषि सहकारी संस्थाहरु, जल उपभोक्ता संस्थाहरु मार्फत् संचालन गर्नुपर्ने भएकोले सम्भाव्यता भएका समूहहरु, सहकारी संस्थाहरु तथा जल उपभोक्ता संस्थाहरुलाई २०७४ पौष ५ गतै बुधबार दिनको ४.०० बजे भित्र थाहा नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय कृषि विकास शाखा इन्द्रायणी चौर मकवानपुरमा आवेदन प्रस्ताव दर्ता गराउन हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

थाहा नगरपालिका
नगर कार्यपालिका कार्यालय

थप जानकारीको लागि कृषि विकास शाखा इन्द्रायणी चौर मकवानपुर सम्पर्क नं. ९८४५१०६७६५

भर्ना खुल्यो Û भर्ना खुल्यो ÛÛ भर्ना खुल्या ÛÛÛ

विगत २५ वर्षदखि पूर्णरुपमा अँग्रेजी माध्यमबाट अध्यापन हुँदै आइरहेको यस श्री हिमालयन इंगलिश सेकेण्डरी बोर्डिङ स्कूलमा यही २०७४ साल मंसिर ३ गतेदेखि प्ले ग्रुपमा भर्ना खुल्यो ।

xfd|f ljz]iftfx?M

- **भूकम्प प्रतिरोधात्मक नयाँ भवन**
- **अनुभवी तथा दक्ष शिक्षक-शिक्षिकाहरुद्वारा अध्यापन**
- **श्रव्यदृश्य शिक्षण विधि**
- **बालमैत्री शिक्षण सिकाई**

भर्ना : मंसिर ३ गतेदखि

सम्पर्क नं. ०५७-६२०२००
अन्य थप जानकारीको लागि ९८५५०७२०९५

श्री हिमालयन इंगलिश सेकेण्डरी बोर्डिङ स्कूल
थाहा-४, शिखरकोट, मकवानपुर

अनलाईनबाटै

ufpF/sf va/,ca ljZje/

www.bikaskhabar.com

लगअन गर्नुहोस् ।

'तपाई जहाँ, विकासखबर त्यहाँ'
दैनिक कुर्नै पर्दैन
पलपलको खबर....

विकासखबर डट.कम.
इमेल:
bikaskhabar@gmail.com

● ljsf; dN6ldl8ofsf nflu k|sfzs :सुरजकुमार भुजेल (९८५५०६८६९५) ● ;Dkfbs : कुमार नेगी (९८५५०६८०७०) ● ;dfrf/ ;Dk|]s M अशोकसुजन श्रेष्ठ (९८५५०६८३५३) ● sfof{no : थाहा-४, मकवानपुर ● d[b0f : श्रीया अफसेट प्रेस हेटौंडा ● O{d]n M bikaskhabargmail.com